SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026/2029*
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Prawa Człowieka**
Kod przedmiotu*	PCz
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Ratownictwa Medycznego
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Poziom studiów	Licencjackie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, Semestr 1
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kształcenia podstawowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n. hum. Joanna Przybek-Mita

***** *-opcjonalnie,zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
1	5	15							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

✓ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, **zaliczenie z oceną,** zaliczenie bez oceny)

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

ZALICZENIE TREŚCI PROGRAMOWYCH Z SOCJOLOGII, PSYCHOLOGII

3.CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Celem nauczania modułu jest opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy dotyczącej problematyki praw i wolności jednostki.
C2	Wyjaśnienie pojęcia praw człowieka (prawa i wolności) i zakresu ich przedmiotowej regulacji. Generacje praw człowieka (I- prawa polityczne i osobiste, II- prawa socjalne, ekonomiczne, kulturalne, III- prawo do życia, zdrowia pokoju, zrównoważonego rozwoju, zdrowego środowiska)
C3	Zapoznanie z regulacjami prawnymi dotyczącymi ochrony praw człowieka w przepisach krajowych i międzynarodowych oraz trybu składania skargi do instytucji krajowych i międzynarodowych (ETPC)

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych **(KEK)**
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
EK_01	SPOŁECZNY WYMIAR ZDROWIA I CHOROBY, WPŁYW ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO (RODZINY, SIECI RELACJI SPOŁECZNYCH) ORAZ RÓŻNIC SPOŁECZNO-KULTUROWYCH NA STAN ZDROWIA CZŁOWIEKA	**B.W3**
EK_02	ZNACZENIE KOMUNIKACJI WERBALNEJ I NIEWERBALNEJ W PROCESIE KOMUNIKOWANIA SIĘ Z PACJENTEM ORAZ POJĘCIE ZAUFANIA W INTERAKCJI Z PACJENTEM	**B.W7**
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
EK_03	przestrzegać zasad etyki podczas wykonywania czynności zawodowych	**B.U5**
EK_04	przestrzegać praw pacjenta	**B.U6**
EK_05	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	**B.U7**
	W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH ABSOLWENT JEST GOTÓW:	
EK_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	**K_05**
EK_07	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	**K_04**

3.3Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

1. Pojęcia praw człowieka (prawa i wolności). Generacje praw człowieka (I- prawa polityczne i osobiste, II- prawa socjalne, ekonomiczne, kulturalne, III- prawo do życia, zdrowia pokoju, zrównoważonego rozwoju, zdrowego środowiska)
2. Historia i rozwój praw człowieka.
3. Ochrona praw człowieka na poziomie krajowym i międzynarodowym. Procedura skargi do ETPC.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Prawa człowieka i wolności. Ochrona praw człowieka w Konstytucji RP i dokumentach międzynarodowych. Europejska Konwencja Praw Człowieka.
2. Prawo do życia. Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Prawo do sądu.
3. Wolność sumienia i wyznania. Wolność słowa. Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się.
4. Prawo do edukacji. Prawo do pracy. Prawo do odpowiedniego poziomu życia.
5. Zakaz tortur. Zakaz kary śmierci i niewolnictwa. Zakaz pracy przymusowej i dyskryminacji.
6. Prawa pacjenta zapisane w ustawie o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, praca w małych grupach, film dydaktyczny, analiza tekstów z dyskusją.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01 -07	przedłużona obserwacja przez opiekuna, ocena 360°, test wiedzy, referat	Wykład, Ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Sposób zaliczenia:

- zaliczenie z oceną

Formy zaliczenia:

- Zaliczenie końcowe ma formę pisemną – test jednokrotnego wyboru lub pracy na wskazany temat z zagadnień objętych programem. Termin zaliczenia końcowego - sesja letnia. Warunkiem zaliczenia testu jest udzielenie powyżej 60 % poprawnych odpowiedzi
- Zaliczenie poprawkowe odbywa się w sesji zimowej poprawkowej, ma formę ustną.

Ocena wiedzy i umiejętności:

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%

4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92% 4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84% 3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76% 3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68% 2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	8
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. BRZOZOWSKI W., KRZYWOŃ A., WIĄCEK M., PRAWA CZŁOWIEKA. W.4, WOLTERS KLUWER 2023.
2. USTAWA O PRAWACH PACJENTA I RZECZNIKU PRAW PACJENTA Z 6 LISTOPADA 2008 ROKU
3. OBWIESZCZENIE MARSZAŁAKA SEJMU RP Z 2 KWIETNIA 2024 ROKU W SPRAWIE JEDNOLITEGO TEKSTU USTAWY O PRAWACH PACJENTA I RZECZNIKU PRAW PACJENTA.
4. KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z 2 KWIETNIA 1997 ROKU.

Literatura uzupełniająca:

1. *Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych wolności, tom I i II. red. L. Garlicki, Warszawa 2010*
2. *Bieńkowska D., Kamińska-Nawrot A., Kozłowski R., Prawa człowieka. Wybrane zagadnienia. Silva Rerum Poznań 2023.*

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej